

Evaluatie Sociale Benadering in zorg en ondersteuning

Datum geplaatst: 19 april 2024

Deadline: 4 juni 2024, 14:00

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	4
3.1. Voorwaarden	4
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	4
3.1.2. Staatssteun voorkomen.....	5
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden.....	5
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?	6
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	6
3.2. Verplichtingen	7
4. Beoordeling en prioriteitstelling	7
4.1. Beoordelingsprocedure	7
4.2. Relevantiecriteria	8
4.3. Kwaliteitscriteria.....	9
4.4. Prioriteitstelling	10
5. Indienen.....	11
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	11
5.2. Tips	11
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	11
5.4. Inhoudelijke vragen	11
5.5. Technische vragen	11
5.6. Downloads en links.....	11
6. Bijlagen.....	11
Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking.....	12
Bijlage 2 – Format publiekssamenvatting	14

1. Samenvatting

Wie

Deze subsidie is bedoeld voor een samenwerkingsverband bestaande uit een onafhankelijke onderzoeksorganisatie en een interventie-eigenaar. Het dient te gaan om een lopende interventie/methode op het gebied van Sociale Benadering van zorg en ondersteuning.

Waarvoor

De subsidie is bedoeld om interventies/methoden op het gebied van Sociale Benadering van zorg en ondersteuning te evalueren. Er is subsidie beschikbaar voor maximaal 4 projecten, één per doelgroep: geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, palliatieve zorg en eerste lijn/huisartsenzorg. In de evaluatie staat onderzoek naar de (kosten)effectiviteit, werkzame bestanddelen en opschaalbaarheid van de interventie/methode centraal. De subsidie is **niet** bedoeld om nieuwe interventies/methoden en toepassingen te ontwikkelen. Het evaluatieproces leidt tot inzichten op drie niveaus: de mens, het proces en het systeem.

Wat

Het totale beschikbare budget voor deze subsidieronde is 2 miljoen euro. Hieruit worden maximaal vier projecten gehonoreerd met elk een maximaal budget van € 500.000. De maximale duur per project is 24 maanden.

Wanneer

Online informatiebijeenkomst over de subsidieoproep	1 mei 2024, 10:00
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	4 juni 2024, 14:00
Ontvangst commentaar referenten	2 juli 2024
Deadline indienen wederhoor	16 juli 2024
Besluit	September 2024
Uiterlijke startdatum	31 december 2024

2. Doel subsidieoproep

Er zal een online informatiebijeenkomst worden georganiseerd om toelichting te geven op de onderstaande subsidieoproep op 1 mei 2024 om 10.00 uur. U kunt zich aanmelden voor de bijeenkomst door te mailen naar socialtrials@zonmw.nl. Een opname van de bijeenkomst kunt u te zijner tijd opvragen via socialtrials@zonmw.nl.

Aanleiding

De huidige subsidieronde is opgezet vanuit de signalering dat er een breed gedragen maatschappelijke beweging zichtbaar is van de-medicaliseren, normaliseren en de-professionaliseren van de gezondheidszorg. Er is behoefte aan een meer *Sociale Benadering*, die niet alleen gezondheid of ziekte omvat maar zich juist richt op de persoonlijke leefwereld van mensen. Hierin maken gestandaardiseerde behandeltrajecten plaats voor verschillende opties van interventies en methoden die de mens en de kwaliteit van leven, in plaats van de patiënt, centraal stellen. Een belangrijk deel hiervan ligt in het sociaal domein.

Binnen het ZonMw-programma 'Social Trials' zijn in 2018 experimenten gestart met de Sociale Benadering Dementie. Maar het gedachtegoed van de Sociale Benadering rijkt verder dan dementie en er wordt geëxperimenteerd met de inzet van deze vorm van zorg en ondersteuning voor mensen met verschillende uitdagingen en/of problematieken. Bij de Sociale Benadering ligt de focus op passende ondersteuning die aansluit bij de leefwereld en werkelijke behoeften van mensen. Dit gebeurt middels een integrale aanpak vanuit het medisch domein, het sociaal domein en de persoonlijke leefomgeving.

De Sociale Benadering sluit aan bij het kader Passende Zorg wat centraal staat in het Integraal Zorgakkoord. Hierin wordt beschreven dat het een gezamenlijke opdracht is om de zorg meer mensgericht, houdbaar en duurzaam te maken. De 4 pijlers van Passende Zorg die hierbij horen zijn: bewezen (kosten)effectiviteit, positieve gezondheid, samen beslissen en juiste zorg op de juiste plek. Interventies en/of methoden binnen de Sociale Benadering gaan in beginsel uit van een bredere

interpretatie van gezondheid, op basis van gezamenlijke keuzes, resulterend in juiste zorg op de juiste plek. Echter, er ontbreekt vaak informatie over de (kosten)effectiviteit.

Er is behoefte aan een evaluatie van lopende experimenten op het gebied van Sociale Benadering van zorg en ondersteuning door een onafhankelijke partij. Dit vanwege de veelal experimentele aard van deze interventies/methoden, de mogelijke implicaties voor het zorgstelsel en het maatschappelijke effect dat de resultaten van de Sociale Benadering met zich meebrengen. Wat levert deze benadering van zorg en ondersteuning op voor de mens (kwaliteit en leven) en het systeem (zorgkosten en arbeidsmarkt), wat zijn de werkzame bestanddelen en hoe kunnen deze vertaald worden naar de landelijke praktijk?

Deze subsidieronde biedt de mogelijkheid voor evaluatie van lopende interventies/methoden op het gebied van Sociale Benadering en hun bijdrage aan Passende Zorg in de praktijk. Het uiteindelijke doel hiervan is het realiseren van een betere ondersteuning aan patiënten/cliënten, andere werkwijzen, een systeemaanpak en het onderbouwd beschikbaar stellen van werkzame interventies/methoden op het gebied van de Sociale Benadering voor iedereen in Nederland.

Doel Evaluatieonderzoek

Het doel van de subsidie is *het evalueren van de (kosten)effectiviteit, werkzame bestanddelen en de opschaalbaarheid van methoden en/of interventies die worden ingezet bij de Sociale Benadering van zorg en ondersteuning*. Hiermee draagt het evaluatieonderzoek bij aan het verkrijgen van inzicht in de waarde van de Sociale Benadering.

Er dient een onafhankelijk, centraal, evaluatieonderzoek opgezet te worden naar bestaande interventies/methoden gericht op specifieke doelgroepen binnen de Sociale Benadering van zorg en ondersteuning waarmee geëxperimenteerd wordt.

De evaluatie van de onderzochte interventie/methode met betrekking tot de Sociale Benadering op elk van de 4 deelsectoren leidt tot inzichten op drie niveaus:

- **De mens:** Opbrengsten en belemmeringen voor de doelgroep en hun naasten en het effect op de kwaliteit van leven (en sterven). Hierbij wordt rekening gehouden met diversiteit en differentiatie van de doelgroep.
- **Het proces:** Werkzame mechanismen van de processystematiek. Randvoorwaarden voor kwaliteit van uitvoering en hetgeen nodig is voor verdere ontwikkeling, implementatie en/of borging van de aanpak.
- **Het systeem:** Mogelijkheden voor repliceerbaarheid en/of opschaling naar heel Nederland. De (mogelijke) gevolgen van de interventie/methode voor de bekostiging, de impact op de kostenontwikkeling en het zorgsysteem, rekening houdend met de arbeidsmarkt.

Er zijn binnen deze subsidieoproep 4 deelsectoren waarop ingediend kan worden. Per deelsector kan in deze ronde één evaluatieonderzoek naar de Sociale Benadering worden toegekend.

- Geestelijke Gezondheidszorg
- Gehandicaptenzorg
- Palliatieve Zorg
- Eerste lijn/huisartsenzorg

Per deelsector wordt binnen deze subsidieronde één evaluatieonderzoek toegekend. Het evaluatieonderzoek mag zich binnen één deelsector op één of op meerdere interventies en/of methoden met betrekking tot de Sociale Benadering richten. De onderzoeksorganisatie mag niet gelijktijdig betrokken zijn bij de trajecten die geëvalueerd worden in het onderzoek.

Kaders

De onderzoekende partij is vrij in het kiezen van een passende onderzoeksbenadering, -opzet en het specificeren van de probleemstelling. In de subsidieaanvraag dient de beoogde opzet van de evaluatie beschreven te worden. Voor elke deelsector waarop ingediend kan worden, gelden de volgende algemene kaders voor het evaluatieonderzoek.

Projectgroep

Het project moet worden uitgevoerd door:

- Een onafhankelijke onderzoeksorganisatie, in samenwerking met

- Een of meerdere eigenaars/ontwikkelaars/beheerders/promotors van de interventie/methode gericht op de Sociale Benadering (vanaf nu interventie-eigenaar). De interventie-eigenaar ziet toe op de kwaliteit van uitvoering van de Sociale Benadering.

Wat wordt er geëvalueerd?

Het evaluatieonderzoek richt zich op de (kosten)effectiviteit, werkzame mechanismen en opschaalbaarheid van niet-farmacotherapeutische interventies/methoden gericht op de Sociale Benadering van zorg en ondersteuning in één van de vier deelsectoren. Interventies/methoden komen in aanmerking voor de evaluatie als er ten minste twee partijen/organisaties zijn die deze zorg en ondersteuning vanuit de Sociale Benadering in de praktijk bieden en zelfstandig uitvoeren (vanaf nu interventie-aanbieder). Bij hoge uitzondering kan hiervan afgeweken worden, mits goed onderbouwd. Het gaat om evaluatie onderzoek naar interventies/methoden waarvan de werkzaamheid aannemelijk is gemaakt, op basis van (bij voorkeur gepubliceerde) resultaten en/of ervaringen. Zowel eerste effectiviteits- en kostenonderzoeken, als onderzoeken waarbij de (kosten)effectiviteit van de interventie/methode gedeeltelijk in eerder onderzoek is aangetoond, komen in aanmerking voor deze subsidie. De onderzochte interventies/methoden vallen onder verzekerde zorg (Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg) en/of ondersteuning op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

De volgende eisen gelden voor de Sociale Benadering interventie/methode die men wil evalueren:

- In de interventie/methode staan de sociale, psychologische en existentiële behoeften van mensen centraal.
- De interventie/methode is gericht op een betekenisvol leven, zoals het kunnen meedoen in de samenleving.
- De interventie/methode betreft de sociale omgeving en/of het sociale domein.

Samenwerking op verschillende niveaus

Binnen het evaluatieonderzoek:

Voor het succes van het evaluatieonderzoek moet er optimaal gebruik worden gemaakt van de kennis en gegevens van de interventie-eigenaar. Daarom is, om voor deze subsidie in aanmerking te komen, een samenwerking tussen deze partijen **verplicht**. De onderzoeksorganisatie is hoofdaanvrager van de subsidie.

De onderzoeksorganisatie dient optimaal aan te sluiten bij de beschikbare informatie en lopende interne evaluaties van de interventie-eigenaar en dit aan te vullen met eigen onderzoek en informatiebronnen waar nodig. Aansluitend kan de onderzoeksorganisatie die het evaluatieonderzoek uitvoert als klankbord fungeren voor de interventie-eigenaar van de interventie/methode die wordt geëvalueerd. Dit dynamische proces heeft als doel om de kwaliteit van het individuele project en de landelijke bruikbaarheid van de uitkomsten te verhogen.

Andere partijen die beschikken over relevante expertise zoals interventie-aanbieders, zorgverleners, cliënten, patiënten, naasten en ervaringsdeskundigen of hun vertegenwoordiger, onderzoekers met expertise op het gebied van methodologie en/of health technology assessment, implementatiedeskundigen, of kenniscentra mogen zich aansluiten bij het samenwerkingsverband.

Tussen de evaluatieonderzoeken:

De subsidieoproep voor deze interventie/methode over verschillende deelsectoren, waarvoor evaluatiemethodologie deels nog ontwikkeld moet worden, is integraal opgezet. Projectteams van de 4 gehonoreerde projecten uit de 4 verschillende deelsectoren worden met elkaar in contact gebracht en gevraagd om bij te dragen aan de uitwisseling van methodologieën en de vergelijkbaarheid van resultaten tussen de verschillende evaluatieonderzoeken. Elke subsidieaanvraag bevat een plan van aanpak waarin een passende onderzoeksbenadering en opzet wordt beschreven. Binnen het project moet echter ruimte worden gelaten voor een lerende, experimenterende werkwijze, waarbij het proces gedurende de looptijd bijgesteld kan worden aan de hand van de inzichten opgedaan door de interactie *tussen* de verschillende projecten. Gedurende het evaluatieonderzoek zal tussentijdse terugkoppeling tussen de gehonoreerde projecten en de programmacommissie plaatsvinden middels bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten wordt gesproken over de voortgang van de projecten en de methodologische uitdagingen. ZonMw zal deze contactmomenten initiëren. Deze bijeenkomsten zijn verplicht. Het doel van deze aanpak is dat het samenbrengen van de evaluaties uit de verschillende deelsectoren ervoor zorgt dat er sneller en beter kennis gegenereerd kan worden.

Eindproducten

Het evaluatieonderzoek moet resulteren in een eindrapportage in de vorm van een expertrapport. Hierin worden de bevindingen van de evaluatie op de 3 niveaus (mens, proces en systeem) besproken. De programmacommissie voegt een advies bij dit expertrapport. Op basis hiervan zal het bestuur van ZonMw het ministerie van VWS (de opdrachtgever) informeren over de resultaten van de evaluatieonderzoeken en de reflectie van de programmacommissie. Tezamen zal dit inzicht geven in de vraag of de Sociale Benadering van zorg en ondersteuning bijdraagt aan passende zorg.

Wat komt niet in aanmerking voor deze subsidieronde?

- Het ontwikkelen en onderzoeken van nieuwe interventies en toepassingen.
- Onderzoek naar geneesmiddelen.
- Kosten voor zorg en/of ondersteuning die gemaakt worden als onderdeel van de onderzochte interventies/methoden met betrekking tot de Sociale Benadering.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
2. De interventie-eigenaars in één van de 4 deelsectoren:
  - Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)
  - Gehandicaptenzorg
  - Palliatieve Zorg
  - Eerste lijn/huisartsenzorg
3. Andere partijen die beschikken over relevante expertise zoals interventie-aanbieders, zorginstellingen, cliënten, patiënten, naasten en ervaringsdeskundigen of hun vertegenwoordiger, implementatiedeskundigheid of kenniscentra - in samenwerking met partijen zoals gedefinieerd onder punt 1 en 2.

Het project moet worden uitgevoerd door een samenwerkingsverband, ten minste bestaande uit:

- Een onafhankelijke onderzoeksorganisatie¹.
- Een of meerdere interventie-eigenaars (een eigenaar/ontwikkelaar/beheerder/promotor van de interventie/methode gericht op de Sociale Benadering). De interventie-eigenaar ziet toe op de kwaliteit van uitvoering van de Sociale Benadering.

Vertegenwoordiging van expertise op het gebied van methodologie en 'health technology assessment' in de projectgroep wordt aangeraden.

De hoofdaanvrager dient afkomstig te zijn van een Nederlands onderzoeksinstituut zoals gedefinieerd onder 1. De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager dienen van dezelfde organisatie afkomstig te zijn.

Het samenwerkingsverband is vastgelegd in een door alle partijen ondertekende samenwerkingsovereenkomst. Hierbij zeggen partijen het samenwerkingsverband toe voor tenminste de volledige looptijd van het project. Dit is verplicht. Projectactiviteiten kunnen alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

---

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun². Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen³ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd.

Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I⁴ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Om onder het staatssteuninstrument 'daadwerkelijke samenwerking' te vallen zijn er de volgende vereisten: Het betreft een samenwerking tussen ten minste 2 onafhankelijke partijen waarvan ten minste één onderzoeksorganisatie en één onderneming die op basis van taakverdeling een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en die samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen, bijdragen aan de tenuitvoerlegging daarvan en de daaraan verbonden financiële, wetenschappelijke en andere risico's, en de projectresultaten, delen. Eén of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.

De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking zoals beschreven onder 3.1.1. is een vereiste.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag. ZonMw vraagt voor deze subsidie bij het indienen van het wederhoor een conceptversie van de samenwerkingsovereenkomst op (goedgekeurd door samenwerkingspartijen maar nog niet ondertekend). Gemaakte afspraken in de overeenkomst worden beoordeeld op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de algemene subsidiebepalingen van ZonMw.

² Artikel 107 VWEU.

³ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde (in kind of in cash) bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan per subsidieaanvraag maximaal € 500.000 worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 2 jaar. Per deelsector (GGZ, Gehandicaptenzorg, Palliatieve Zorg en Eerste lijn/Huisartsenzorg) kan dus één project van maximaal € 500.000 worden gefinancierd.

- Onvoorziene kosten komen niet in aanmerking voor de subsidie.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500 mogen bij projecten van € 125.000 of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000 of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Als in de onderzoeksfase de kosten voor de interventie/methode nog niet betaald worden uit de zorgverzekering, dan dienen deze betaald te worden uit eigen middelen of cofinanciering. Zorgkosten mogen niet ten laste van de subsidie gebracht worden.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde is maximaal 2 miljoen euro.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [ZonMw-subsidievoorwaarden](#). Op deze pagina leest u meer over welke informatie en documenten u aanlevert: [Wat dien ik in? \(zonmw.nl\)](#).
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Gebruik hiervoor [de ZonMw begrotingsformats](#) voor wetenschappelijke of overige instellingen, afhankelijk van uw type organisatie.
  - De begroting moet worden opgesteld en gespecificeerd voor het hele project, niet alleen voor het deel waarvoor bij ZonMw subsidie wordt aangevraagd (dus inclusief alle cofinanciering/eigen bijdrage).
  - De begroting wordt opgesteld volgens de voorwaarden van ZonMw zoals beschreven op de pagina [Wat dien ik in?](#)
  - De personele kosten in de begroting moeten gespecificeerd worden, zodat de activiteiten die gerelateerd zijn aan het aantal opgevoerde fte transparant zijn. Indien van toepassing, dient u de activiteiten te specificeren die gerelateerd zijn aan de eisen van de ICH-Good Clinical Practice richtlijnen, waaronder het includeren van patiënten, invoeren van data en monitoren van data.

- Specificeer in de begroting alle posten onder ‘Materieel, Apparatuur, Verbruiksgoederen’ en ‘Implementatiekosten’.
- Reserveer een 5% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- De subsidie kan niet ingezet worden voor uitvoering van interventies/methoden of voor reguliere werkzaamheden van praktijkprofessionals waarvoor andere financieringsmogelijkheden bestaan. Wel voor aan het onderzoek gerelateerde werkzaamheden.
- De volgende bijlagen zijn verplicht om toe te voegen:
  - Nederlandse publiekssamenvatting, ten behoeve van de beoordeling door het patiënten-, cliënten en naastenpanel (gebruik het [format publiekssamenvatting](#) uit de bijlage).
  - Een conceptversie van de samenwerkingsovereenkomst (nog niet ondertekend). ZonMw zal deze overeenkomst beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de algemene subsidiebepalingen van ZonMw. Op de [ZonMw website](#) kunt u een voorbeeld overeenkomst vinden.
  - [Een Letter of Commitment](#) per samenwerkende partij/sponsor.
  - Max 2 A4 met figuren en tabellen (optioneel, niet verplicht).
- Let op: Bij het indienen van het wederhoor vraagt ZonMw een finale conceptversie (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de samenwerkingsovereenkomst op.
- Als u een soortgelijke aanvraag al eerder bij ZonMw heeft ingediend, dient u dit te vermelden in de subsidieaanvraag. Bij geen of minimale aanpassing gaat ZonMw ervan uit dat het om dezelfde aanvraag als de vorige keer gaat en kan ZonMw besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen (Artikel 4:6 Awb).

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**

Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).

Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**

ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [10 principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de 10 principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, een beoordeling van het patiënten-, cliënten- en naastenpanel, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Het eindoordeel op kwaliteit wordt door de commissie vastgesteld op basis van weging van alle argumenten en gegeven scores uit de referentenoordelen en het wederhoor hierop.

Het eindoordeel op relevantie wordt door de commissie bepaald, waarbij het oordeel van het patiënten-, cliënten- en naastenpanel en het wederhoor daarop meegewogen wordt. Voor de beoordeling geldt dat kwaliteit zwaarder weegt dan relevantie. Prioriteitstelling vindt plaats *binnen* elke afzonderlijke deelsector. De beoordelingscommissie stelt haar honoreringsadvies op en legt dit voor aan het bevoegd bestuur binnen ZonMw. Per deelsector wordt maximaal één evaluatieonderzoek gehonoreerd aan aanvragen waarvan de kwalificatie minimaal relevant en voldoende voor kwaliteit is. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

De deadline voor het indienen van een subsidieaanvraag is 4 juni 2024 14.00 uur.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2. Relevantiecriteria

Programmaspecifieke relevantiecriteria

– Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep

- Beschrijf hoe het beoogde project aansluit bij het doel van de oproep, *het evalueren van de (kosten)effectiviteit, werkzame bestandsdelen en de opschaalbaarheid van methoden en/of interventies die worden ingezet bij de Sociale Benadering van zorg en ondersteuning*.
- Beschrijf de passendheid bij de probleemstelling en bij de context van de subsidieoproep door de volgende punten te beschrijven:
  - Toegevoegde waarde: U geeft aan wat de toegevoegde waarde is van de kennis die uw studie gaat opleveren. Dit maakt u aannemelijk door inzicht te geven in de beschikbare kennis over de effectiviteit van de te onderzoeken interventie/methode en de verwachte inzichten en opbrengsten van de studie op de 3 niveaus: mens, proces en systeem.
  - Doelmatigheidswinst: U onderbouwt dat de te onderzoeken interventie/methode doelmatig (ofwel kosteneffectief) kan zijn ten opzichte van de standaardzorg in Nederland en dat er substantiële doelmatigheidswinst te behalen valt. Dit betekent i) dat de interventie/methode effectiever, even effectief of niet minder effectief moet zijn tegen lagere kosten of ii) dat de interventie/methode effectiever is tegen relatief lage kosten per eenheid extra effect (bijv. kosten per ‘Quality Adjusted Life Year’ (QALY)). U gaat daarbij ook in op:
    - Volume: U onderbouwt de omvang van de populatie (prevalentie / incidentie) die jaarlijks in aanmerking komt voor de te onderzoeken interventie/methode.
    - Kostenreductie: U geeft een inschatting van de kosten vanuit 2 perspectieven: het maatschappelijk perspectief en het gezondheidszorgperspectief. Indien beschikbaar baseert u deze onderbouwing op eerder onderzoek. Omdat het uiteindelijk om het totale kostenplaatje gaat, dient u ook verschuivingen in kosten mee te nemen. Bijvoorbeeld: een patiënt wordt niet doorverwezen naar een specialist (kostenbesparing), maar er worden wel meer kosten gemaakt vanuit de Wmo. Voor meer informatie over het berekenen van de kosten verwijzen we u naar de [Richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties](#).

– Toepassing in termen van impact

- Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op de [ZonMw-webpagina Impact versterken](#).
- Geef een overzicht van de specifieke kennisproducten die het project gaat opleveren. Beschrijf hoe de opbrengsten uit het project overdraagbaar en breed toepasbaar worden gemaakt, zowel richting de wetenschap als de praktijk. Reserveer daarbij middelen om de kennis uit uw project door te geleiden naar een van de interventiedatabanken zoals de databank Effectieve sociale interventies (Movisie), de databank langdurige zorg (Vilans), het overzicht erkende interventies (Trimbos-instituut) of de interventiedatabase Gezond en Actief Leven (RIVM) en om het erkenningstraject te doorlopen.

- **Samenwerking**
  - Onafhankelijkheid van de onderzoeksorganisatie ten opzichte van de te evalueren interventie/methode van Sociale Benadering wordt in de aanvraag aangetoond.
  - Beschrijf hoe de samenwerking tussen de onderzoeksorganisatie en de interventie-eigenaar is ingericht.
  - Indien van toepassing, beschrijf hoe er optimaal wordt aangesloten bij eventueel lopende interne evaluaties van de interventie-eigenaar. Beschrijf hierbij hoe er binnen de samenwerking optimaal gebruik wordt gemaakt van de gegevens die worden verzameld door de interventie-eigenaar en de (tenminste) twee interventie-aanbieders.
  - Licht expliciet toe hoe er ruimte wordt gelaten voor een lerende, experimenterende werkwijze, waarbij het proces gedurende de looptijd van het project bijgesteld kan worden.

Algemene relevantiecriteria

- **Diversiteit**

Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**

Beschrijf aan de hand van een ingevulde participatiematrix hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project. De aansluiting van resultaten of producten op de behoefte van de praktijkprofessional en/of eindgebruiker moet overtuigend onderbouwd zijn.
- **Toegang tot data**

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Geef daarom ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#).

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**

Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit. Betrek daarbij de 3 verschillende niveaus mens, proces en systeem zoals beschreven in de oproep.
- **Plan van aanpak**

Beschrijf in de subsidieaanvraag:

  - De te evalueren interventie/methode op het gebied van Sociale Benadering in zorg en ondersteuning en waarom voor de betreffende interventie/methode gekozen is (dit mogen ook meerder interventies/methoden zijn). Onderbouw het huidige bewijs van de effectiviteit van de te onderzoeken interventie/methode.
  - De onderzoeksbenadering, de te hanteren onderzoeksmethodieken en de theoretische en/of empirische onderbouwing hiervoor, inclusief aandacht voor de wijze waarop dit resulteert in de geschetste doelen. Het toepassen (niet ontwikkelen) van andersoortige onderzoeksmethoden (i.p.v. RCT) in effectiviteitsonderzoek heeft de voorkeur.
  - De data en informatiebronnen (kwantitatief en kwalitatief) die gebruikt gaan worden en op welke wijze de data-voorziening vanuit de (tenminste) twee interventie-aanbieders en interventie-eigenaar naar de onderzoeksorganisatie is ingericht. Onderbouw hierbij ook de noodzaak van eventuele aanvullende dataverzameling.
  - De primaire en secundaire uitkomstmaten waarop gerapporteerd wordt op de 3 niveaus: mens, proces en systeem. Hier vallen ten minste onder:
    - Een primaire uitkomstmaat gericht op het functioneren van de patiënt, zoals gezondheid of kwaliteit van leven.
    - (Klinische) uitkomstmaten om de effectiviteit in beeld te brengen, zoals patiëntervaringen (PREMs) en patiëntgerapporteerde uitkomsten (PROMs) (zie hiervoor de [PROM-toolbox van Zorginstituut Nederland](#)), therapietrouw, verwachtingen, functioneren en

maatschappelijke participatie. Zo mogelijk maakt u gebruik van Core Outcome Sets, zoals volgens [ICHOM](#) en volgens [COMET](#).

- Een economische evaluatie ofwel een kosteneffectiviteitsanalyse om de effectiviteit en kosten van de onderzochte interventie/methode in te schatten en te vergelijken. Deze dient in overeenstemming te zijn met de [Richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties in de gezondheidszorg | Over ons | Zorginstituut Nederland](#). U dient rekening te houden met de belangrijke aandachtspunten voor de economische evaluatie, waaronder een kortere tijdshorizon (paragraaf 6.3 uit de richtlijn). Voor het opzetten en uitvoeren van de economische evaluatie dient u tijdig een HTA-expert bij uw project te betrekken. Reserveer hiervoor ruimte in de begroting. Als richtlijn wordt tenminste 5% van het aangevraagde subsidiebudget aanbevolen.

– Haalbaarheid

Onderbouw overtuigend en realistisch dat het evaluatieonderzoek haalbaar is binnen de gestelde tijd, met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. De inzet moet zijn om resultaten zo snel mogelijk beschikbaar te krijgen; de looptijd van het project is daarom niet langer dan 2 jaar. Geef bij de onderbouwing:

- Een duidelijke en realistische planning die de verschillende onderdelen van het project inzichtelijk maakt, inclusief de doorlooptijd per onderdeel en fasering in de tijd.
- Een risicoanalyse waarbij de mogelijke bevorderende en belemmerende factoren voor het project worden benoemd en welke mitigerende maatregelen er worden gesteld.

– Expertise en ervaring projectgroep

- Het succesvol verlopen van de evaluatie wordt mede bepaald door de samenstelling, ervaring en competenties binnen de projectgroep. U maakt inzichtelijk dat de benodigde expertise, kennis en infrastructuur aanwezig is voor het welslagen van het evaluatieonderzoek. Hierbij is een samenwerking tussen wetenschappelijke, praktijk en ervaringskennis gewenst.
- Ook worden de competenties van de hoofdaanvrager/projectleider beschreven die relevant zijn voor het succesvol laten verlopen van de evaluatie van deze vernieuwende vorm van het aanbieden van zorg en ondersteuning waarvan een belangrijk deel in het sociaal domein plaatsvindt.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

Per deelsector wordt maximaal één evaluatieonderzoek gehonoreerd. Prioriteitstelling vindt plaats *binnen* elke afzonderlijke deelsector.

Per deelsector vindt de onderlinge weging van relevantie en kwaliteit plaats aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Kwaliteit /Relevantie	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Zeer relevant	1	3	5	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	2	4	6	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende prioritering hanteren:

- Eerst wordt gekeken naar het relevantiecriteria Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep
- Vervolgens wordt gekeken naar het relevantiecriteria Samenwerking
- Daarna wordt gekeken naar het kwaliteitscriterium plan van aanpak
  - Wanneer er op voorgaande criteria geen keuze gemaakt kan worden, wordt er gekeken naar het kwaliteitscriterium ‘Haalbaarheid’.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 21 mei 2024, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw: socialtrials@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Amber Berdenis van Berlekom, +31 70 349 54 70 of via socialtrials@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Social Trials – Monitoren, evalueren en leren](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)
- [Bijlage 2 – Format publiekssamenvatting](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
  - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
  - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁵ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
  - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
  - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
  - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
  - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
  - g. de projectresultaten delen, en
  - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
    - i. opleiding
    - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁶
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁵ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁶ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar';
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.

Bijlage 2 – Format publiekssamenvatting

Middels dit formulier verzoeken wij u een publiekssamenvatting van uw projectvoorstel aan te leveren. De publiekssamenvatting wordt gebruikt door het patiënten-, cliënten-, en naastenpanel en voor de website van ZonMw (indien het project wordt gehonoreerd).

De samenvatting bestaat uit twee delen:

- 1) Een algemene publiekssamenvatting over het gehele project. Deze samenvatting zal, indien uw project wordt gehonoreerd, op de projectpagina op de website van ZonMw worden geplaatst.
- 2) Een toelichting op de aansluiting bij behoeften van de patiënten, cliënten en diens naasten en de betrokkenheid van cliënten en diens naasten in het project.

1. Publieksamenvatting

- *Samenvatting bedoelt voor een breed geïnteresseerd publiek*
- *Begrijpelijk taalgebruik, taalniveau eind VWO*
- *Maximaal 1.000 karakters (inclusief spaties en leestekens)*
- *Indien gehonoreerd: geplaatst op website ZonMw*

2. Toelichting relevantie, haalbaarheid en betrokkenheid van patiënten, cliënten en naasten bij het project.

- *Begrijpelijke taalgebruik, taalniveau eind VWO*
- *Maximaal 1.000 karakters (inclusief spaties en leestekens)*
- *Beschrijf:*
  - o *Relevantie van het project voor de (toekomstige) patiënten, cliënten en naasten*
  - o *Haalbaarheid vanuit perspectief van patiënten, cliënten en naasten*
  - o *Betrokkenheid van patiënten, cliënten en naasten bij de opzet en uitvoering van het project*